

ADÉLKA

5 let. Pochází z úplné rodiny, kde otec pracuje jako pomocný dělník na stavbě a matka nepracuje, v současné době je na mateřské dovolené s Adélčiným mladším bratrem. Matka je absolventkou praktické školy, otec odborného učiliště. Oba mají nižší intelektové schopnosti. Dívka má 3 sourozence. Adélka navštěvuje běžnou MŠ, kde často nestíhá tempo spolužáků (má obtíže především v činnostech pro předškoláky, související s přípravou na školu). Nejvýraznější omezení se objevuje především v rámci myšlení, paměti, pozornosti, chování a řeči. Dívka komunikuje verbálně, často užívá dysgramatismy a v řeči se objevuje dyslalie (nesprávná artikulace více hlásek). V rámci kolektivu **nestíhá tempo, má výrazné potíže s plněním zadaných úkolů a samostatností.**

ADÁMEK

9 let. Pochází z úplné rodiny, má jednoho sourozence (mladší pětiletou sestru bez postižení). Rodiče jsou absolventi vysoké školy. Adámek se narodil po bezproblémovém těhotenství, ale po narození mu byl diagnostikován **Downův syndrom**. Má **lehké mentální postižení v dolní hranici** (blíží se středně těžkému MP) a narušení komunikace. Komunikuje pouze v holých větách, nebo jednoslovně, řeč je těžce srozumitelná, objevují se potíže v artikulaci a celková motorická neobratnost. Navštěvuje běžnou ZŠ formou inkluze, ve výuce pracuje za pomoci asistenta pedagoga.

TEREZKA

8 let. Dívka pochází z úplné rodiny, rodiče jsou středoškoláci, poskytují dívce podnětné rodinné zázemí. Je jedináček. V prvním ročníku běžné ZŠ kam nastoupila, byly zjištěny výrazné obtíže ve zvládnutí požadavků školy a dívce bylo diagnostikováno **lehké mentální postižení**. Dívka je v současné době vzdělávána dle IVP za přítomnosti asistenta pedagoga, v rámci kolektivu se zapojuje pěkně, ale s omezeními souvisejícími s nižšími rozumovými a komunikačními schopnostmi. Komunikuje verbálně srozumitelně, ale řeč je omezená a opožděná. Dívka je evidentně ve škole spokojená, přestože opakovala 1. ročník, aby se vyrovnaly obtíže se zvládnutím základního učiva.

HONZÍK

10 let. Chlapec pochází z rozvedené rodiny, vychovává ho matka, s otcem je v pravidelném kontaktu, oba pracují na manažerských pozicích. Chlapec má **PAS, dg. Aspergerův syndrom**. Je jedináček. Navštěvuje běžnou ZŠ, ale v rámci fungování v kolektivu třídy potřebuje speciální přístup, přestože jeho **intelekt je průměrný, až lehce nadprůměrný**. Nevládá dodržovat požadavky, je nesamostatný, omezení je patrné hlavně v oblasti sociální komunikace. Má oblibu v dinosaurech, má encyklopedické znalosti o všech dinosaurech, hluboce se zajímá o historii, vznik planety Země a pravěk.

ELIŠKA

12 let. Dívka pochází z úplné rodiny, má starší setru bez postižení. Rodiče středoškoláci, poskytují dívce podnětné a láskyplné rodinné zázemí. Dívka má **těžké mentální postižení** a navštěvuje ZŠ speciální. Má výrazné opoždění i omezení všech složek osobnosti (rozumová, motorická, komunikační i sociální oblast), u dívky se vyskytuje současně epilepsie. Je zcela nesamostatná, potřebuje neustálé vedení a pomoc.

TOMÁŠEK

9 let. Pochází z úplné rodiny, rodiče středoškoláci. Má jednoho mladšího bratra (5 let). Tomášek má diagnostikováno **lehké mentální postižení a přidruženou těžkou poruchu pozornosti (ADHD) a SPU (dyslexie, dysgraxie, dysortografie)**. Je vzděláván v základní škole zřízené podle §16 ods.9 školského zákona (ZŠ pro žáky s LMP – dříve ZŠ praktická). Má potíže v rámci všech činností kognitivního charakteru, potřebuje vedení a kontrolu. Komunikuje verbálně, s určitými omezeními souvisejícími s LMP a vývojovou dyfázií (typ narušené komunikační schopnosti)

KAROLÍNA

13 let. Dívka pochází z **romské rodiny**, má 4 mladší sourozence (š žijí s ní v dětském domově, nejmladší roční sestra u rodiny). Všechny děti v rodině mají podobné projevy, s rodinou je složitá komunikace. Ve vývoji se vyskytuje opoždění a **omezení v oblasti rozumových schopností v pásmu podprůměrné inteligence**. Dívka vyrůstá v ústavní výchově, ale rodina ji navštěvuje a bere si ji domů občas na víkendy nebo na prázdniny. Dívka má obtíže v rámci komunikace, vlivem nepodnětného, sociálně znevýhodněného a kulturně odlišného prostředí. Dívka navštěvuje běžnou základní školu, ale v rámci školního výkonu má obtíže. Opakovala 4. ročník a její školní výkony jsou velmi nízké. Potřebuje individuální vedení. Objevuje se porucha pozornosti, hyperaktivita, potíže s dodržováním požadavků školy, problémy v chování, časté vyrušování ve vyučování, sklony k neplnění úkolů a požadavků školy. Je nutné důsledné vedení ze strany dětského domova.

ANIČKA

9 let. Pochází z úplné rodiny, má dva mladší sourozence bez postižení. Dívka má **PAS a těžké mentální postižení**. Navštěvuje ZŠ Speciální. Má výrazné omezení v oblasti kognice, komunikace a sociální interakce. Verbálně nekomunikuje, vyžaduje stereotypy v každodenních činnostech, jinak se objevují afektivní záchvaty, agrese vůči sobě i okolí. Potřebuje klidné a citlivé vedení, neustálý dohled.

LUCIE

15 let. Dívka pochází z rozvedené rodiny, střídavě pobývá u otce a matky, oba jsou vysokoškoláci. V péči ji má matka, která má ještě další dvě děti z druhého (současného) manželství, ale Karolína tráví mnoho času i u otce a jeho nové rodiny, kde má rovněž jednoho mladšího nevlastního sourozence. Prostředí je v obou případech podnětné a citově stabilní. Dívka má **středně těžké mentální postižení**, navštěvuje ZŠ speciální. Komunikuje verbálně, je pozitivní, komunikativní povahy, optimisticky laděná, usměvavá a přátelská. Miluje zvířata, ráda vypomáhá rodičům v kuchyni. Na svůj věk je výrazně infantilní, potřebuje dopomoc v každodenních činnostech, je pouze částečně samostatná v sebeobsluze.

PAVEL

11 let. Pochází z úplné rodiny, má dva mladší sourozence bez postižení. Má dg. **Downův syndrom, středně těžké mentální postižení**. Navštěvuje běžnou ZŠ v rámci inkluze. Ve škole i doma potřebuje neustálou pomoc a dohled. Komunikuje verbálně, ale jeho vyjadřování je omezené a vývojově opožděné. Pavlík je výtvarně nadaný, rád maluje, vyrábí různé výrobky z papíru. Ve škole má nejlepšího kamaráda Láďu bez postižení, s nímž se přátelí již od předškolního věku (navštěvovali stejnou MŠ), maminky jsou přítelkyně z dětství. Toto přátelství je velkou pomocí při inkluzivním vzdělávání a začleňování chlapce do kolektivu spolužáků, přesto rodina vzhledem k narůstajícím požadavkům školy a rozdílnostem ve vývoji Pavlíka vůči spolužákům, zvažuje na druhém stupni přechod do ZŠ speciální.